

Samborzec

Samborzec- stolica gminy, w jej centrum położona,

Nazwana prawdopodobnie od prasłowiańskiego- samborje, czyli wespół, razem,

Samborze, Sambórz, Samborech niegdyś nazywana,

Od poł. XVIII-go wieku jest siedzibą gminy i jej głównym przekazem.

Badania archeologiczne dowodzą, że 6000 lat temu tu osady już były,

Świadczy o tym nasycenie samborzeckiej ziemi w Wisły dolinie,

Wykopaliska ceramiki wstęgowej rytej, kutej i malowanej zachwyty
wzbudziły,

Zapalając ciekawość o rozwoju cywilizacji i jej powstania przyczynie.

Dzieje kronikarskie Samborca w XII-tym wieku mają początek,

Jan Długosz podaje, że wieś rycerz Sambor założył,

Kolejny właściciel cystersom koprzywnickim podarował majątek,

Aby poprzez to uposażenie klasztor po zniszczeniach mongolskich
ożył.

Z inicjatywy komesa- Pawła z Samborca w XIII-tym wieku Kościół pw.

Trójcy Przenajświętszej powstaje,

Na jednym z najwyższych wzgórz w gminie położony,

Z tego, co Stefan Żeromski w swych „Dziennikach” podaje,

Widok na Sandomierz, Koprzywnicę, Chobrzany i Wisłę rozciągał się nieogarniony.

Przez ponad sto lat (1607-1717) świątynia do jezuitów sandomierskich należała,

Podczas wojen szwedzkich uległa zniszczeniu,

Pod koniec XVII-go wieku odbudowana i powiększona została,

Dzięki ks. proboszcza Umińskiego-kanonika sandomierskiego staraniu.

Barokowy charakter kościoła z romańskimi w murach prezbiterium pozostałościami,

Orientowany, z zachowaniem dziedzictwa kulturowego odrestaurowany,

Dzwonnica neobarokowa z dwoma dzwonami,

A obok kościoła kaplica wybudowana po II wojnie do nabożeństw okazjonalnie sprawowanych.

Z samborzeckiego kościoła wywodzi się dwóch błogostawionych,

Do grona 108-mi polskich męczenników ich zaliczono-

Prezbiter ks. Antoni Rewera, który w Dachau zginął wśród umęczonych

I ks. Władysław Miegoń- oficer Marynarki Wojennej, również w Dachau zgładzono.

W XVI-tym wieku Samborzec zaliczany był jako dobra królewskie
I wchodził w skład majątku Starostwa Sandomierskiego,
Tak było, aż po pierwsze lata (1789) pozaborowe,
Gdzie jeszcze z opisu lustratorów Starostwo strzegło dobra
samborzeckiego.

Był tu wielki dwór, z zamkiem murowanym,
Karczma przy drodze sandomierskiej gości weseliła,
Jak również działał browar gorzelniany,
Liczna kadra pracownicza przy dworze służyła.

W czasach Księstwa Warszawskiego królewskie majątki na skarb
państwa oddano,
Po upadku powst. listopadowego namiestnik Paskiewicz nimi swych
generałów nagradzał,
Ziemie polskie, zwane donacjami za zasługi Rosjanom przyznawano
Każdemu z oficerów, który okrucieństwo w Królestwie Polskim
wprowadzał.

Samborzec połączony z majątkiem Stodoły oddano gen. Olimpiuszowi
Prianisznikowi,
Po jego śmierci dziedzictwo objął syn Teodor-tajny radca stanu,

Potem przez kolejne lata ziemie podlegały Mikołajowi Kudriacewowi,
Który nimi włodarzył do zakończenia I wojny pogromu.

Po 1918 roku majątki upaństwowiając donacje zlikwidowano,
Część ziem między chłopów rozparcelowano, a część
wyzierżawiono,

Samborzeckie dobra rodzinie Krzesimowskich w dzierżawę
powierzono,

W ten sposób na bazie dawnego folwarku państwowe gospodarstwo
rolne stworzono.

W 1927 r. Państwowa Stadnina Koni przez Prezydenta I. Mościckiego
do życia powołana,

Przy współudziale Premiera, Ministra Spraw Wojskowych J.
Piłsudskiego,

Działalność państwowych gospodarstw rolnych na hodowli koni
opierana

W Samborcu znalazła zwolennika niejednego.

II wojna światowa w stadninie uczyniła wielkie spustoszenie,

Po wyzwoleniu Teresa Dobrowolska, jako dyrektor ponownie konie
sprowadziła

I za jej sprawą Ludowy Klub Jeździecki powstał i zdobył uznanie,

Kadra jeździecka wiele prestiżowych nagród zgromadziła.

W latach 60-tych XX-go wieku na terenie stadniny PGR utworzono,
Potem do 1971 r. była tam stacja hodowli zwierząt zarodowych,
Majątek Agencji Rolnej Spółki Rady Państwa powierzono,
Następnie Stacja Nasiennie-Szkółkarska była zarządcą terenów
dzierzawionych.

W 2006 r. ponownie konie w Samborcu się pojawiły,
Początkowo dwa, za zadanie hipoterapię mając,
W 2008 r. miłośnicy koni Stowarzyszenie Hipoterapeutyczne Stadniny
Koni utworzyli,
Jako prezesa- głównego inicjatora działań- Pana Jerzego Marcjana
obierając.

Jazdę konną jako terapię i jako rozrywkę chętnym oferowano,
Powstał Ośrodek Rekreacji i Rehabilitacji Konnej, przez Wiesława
Wierzchowskiego kierowany,

W projekcie „Idziemy do przodu-wracamy do korzeni” historię
krzewiono,

A uformowanym oddziałem samborzeckich ułanów każdy był
zachwycony.

Stowarzyszenie z wieloma organizacjami współpracowało,

Organizując wycieczki, festyny, kuligi, wycieczki, konkursy o naszej gminie,

Nawet Kopiec Kwacała konno zdobyć się udało,

A i wybitne osobistości bywały tutaj w gościnie.

W ramach projektu wydano książkę „Gmina Samborzec wczoraj i dziś”,

Przy dofinansowaniu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,

Z nowoczesnością połączona dawnych dziejów myśl,

Uchwycona na przestrzeni długowiecznej.

Po pożarze w 2011 r. stadnina w Samborcu działalność zakończyła,

Teren po niej przejął Sandomierski Zarząd Dróg Powiatowych,
tworząc tu własny oddział,

Jednak w ludzkiej pamięci będzie ona nadal żyła,

Bo to był wyjątkowo piękny w historii Samborca rozdział.

W 1921 r. w Samborcu Ochotnicza Straż Pożarna się zawiązała,

Służąc w potrzebie mieszkańcom gminy naszej całej,

Z biegiem lat coraz bardziej nowoczesną się stawała,

Dorabiając się zmotoryzowanego sprzętu przeciwpożarowego i remizy okazałej.

W latach 70-tych wieku XX-go „Klub Rolnika” mieszkańców gromadził,
Jadłodajnia „Zagłoba” smaczne jedzenie oferowała,
Kiosk „Ruch” działalność ogólnoprzemysłową prowadził,
A miejscowa ludność na skupie GS „Samopomoc Chłopska” owoce i
warzywa sprzedawała.

W 1997 r. Zakład Przetwórstwa Owoców „Sambor” powstaje,
Na produkcję koncentratów owocowych nastawiony,
Obecnie dziennie 600 ton jabłek i 250 ton owoców kolorowych tu
przetworzonych zostaje,
Z towaru, który głównie jest od miejscowych sadowników zakupiony.

W 2011 r. z lokalnej inicjatywy Grupa Producentcka „Złoty Sad”
działanie rozpoczęła,
Skupia ona obecnie 73 sadowników, kompleksową uprawą owoców
się zajmujących,
Współpracę z rynkami zbytu na całym świecie Grupa ta podjęła
I przy obecnej zdolności produkcyjnej 35 tys. ton rocznie należy w
Polsce do wiodących.

ZPPO w Samborcu edukację oświatową rozpoczął pod koniec XIX-go wieku,

Wtedy to pierwsza szkoła ze starań mieszkańców powstała,

Rozbudowując się i unowocześniając na przestrzeni czasu biegu,

Wiele pokoleń dzieci i młodzieży na porządnych ludzi szkoła wychowała.

Specjalnością placówki jest nauczanie językowe i robotyka,

Uczniowie uczą się niemieckiego, angielskiego, programowania i kodowania,

Na europejskim poziomie stoi tu informatyka,

A praca poprzez platformę eTwinning do samodoskonalenia skłania.

Za projekt European Mysteries nauczyciele ZPPO Krajową Odznakę Jakości eTwinning otrzymali,

Odznaczenie nadawane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji za szczególne dokonania,

W ramach współpracy europejskich szkół nowatorstwem się wykazali

I tą zaszczytną nagrodą doceniono ich kreatywne działania.

Prymusów w szkole też nie brakuje-

Wojciech Osowski laureatem konkursu z fizyki województwa świętokrzyskiego,

Julia Cichoń w takimże konkursie na I miejscu z geografii się plasuje,
Również Jakub Toś jest zdobywcą I miejsca wojewódzkiego konkursu geograficznego.

Kacper Sendrowicz zajął I miejsce w ogólnopolskim konkursie wiedzy o zdrowiu,

Zorganizowanym przez Ogólnopolskie Centrum Edukacji,

A Michał Niezgoda uplasował się w tym konkursie na VI miejscu,

Jak więc widać sukcesy święci wdrażanie innowacji.

Mnóstwo programów szkoła realizuje, uwzględniając uczniów zainteresowania,

M.in. koło teatralne, biologiczne, artystyczne, informatyczne,

SKS, szkółka piłkarska, Klub Młodego Przyrodnika, nauka pływania,

Zajęcia wokalne, koło wolontariacko-misyjne „Miłosierny Chryścijanin”, fizyko-chemiczne...

Programy realizowane pod kątem bezpieczeństwa,

Ekologii, trzymania formy, ochrony zdrowia,

Kształtują wartość przyszłego społeczeństwa,

A samborzecka szkoła każdemu wyzwaniu sprostać gotowa.

W 2016 r. Przedszkole „Wesołe Jabłuszko” w Samborcu powstało,

Trzy grupy maluchów do niego uczęszczają,
Zajęć kształtujących rozwój dzieci jest tutaj niemało,
Ale na nauce poprzez zabawę one się opierają.

Budynek przedszkolny znajduje się w kompleksie budynków ZPO-
wych,

Tytuł „Przedszkola Dobrej Energii” zdobyty zasłużenie,

I miejsce w plebiscycie „Przedszkole na Medal” (2017-18) z wyróżnień
powiatowych

I „Odznaka Jakości z Twinning „- ważne europejskie wyróżnienie.

Przedszkole różnorodne zajęcia z dziećmi prowadzi,

Między innymi muzyczne, plastyczne, multimedialne,

Nauka języków obcych też nie zawadzi,

Zajęcia sprawnościowe i wczesnoszkolne funkcjonalne.

Innowacje pedagogiczne są tu realizowane,

Uniwersytet Pierwszego Wieku prężnie działa,

Przy współpracy z WSHP w Sandomierzu projekty wdrażane,

A satysfakcja obu stron niemała.

W różnych lokalnych wydarzeniach przedszkolaki się udzielają,

Zdobywając uznanie, jak również nagrody,
Książeczkę „Legendy Gminy Samborzec” z pomocą dorosłych wydają,
Ozdabiając własnymi rysunkami niezwykłej urody.

W Samborcu przy szkole pomnik Pieta odzwierciedla historyczne
wydarzenia,

Matka Boża-symbol cierpiących matek tuli syna-żołnierza w swych
ramionach,

Pomnik postawiony dla pamięci poległych ofiar uczczenia,

W miejscu, gdzie hitlerowcy egzekucję postanowili wykonać.

W 1972 r. punkt kasowy Banku Spółdzielczego otworzono,

Na ten cel w prywatnym mieszkaniu lokum wynajęto,

Z biegiem czasu osobny budynek tegoż banku wybudowano,

Usytuowany w kompleksie budynków UG jest dla mieszkańców do
inwestycji zachętą.

Na początku lat 90-tych ubiegłego wieku do użytku oddano UG
budynek nowy,

W którym znajduje się Ośrodek Pomocy Społecznej,

Zawsze mieszkańcom wsparciem służyć gotowy,

By pod względem socjalnym żyło się lepiej i bezpieczniej.

W budynku Urzędu Gminy znajduje się Urząd Pocztowy,
A poczta w gminie już w okresie międzywojennym działała,
Obecny system połączeń po modernizacji jest całodobowy,
A telefonizacją objęta jest gmina cała.

Na II piętrze kompleksu budynków Gminna Biblioteka Publiczna ma siedzibę,

Oprócz wypożyczania książek w wydarzenia kulturalne ona się angażuje,

Dyskusyjny Klub Książki z każdym dniem zwiększa członków liczbę,
Na temat przeczytanych książek w tym Klubie się dyskutuje.

Obok biblioteki gabinety ma Gminny Ośrodek Kultury,

Patronujący wszystkim mającym miejsce wydarzeniom kulturalno-sportowym,

Integruje on mieszkańców, uwydatniając tradycje i inicjatywy lokalnych walory,

Współpracuje z różnymi instytucjami, zwłaszcza z podmiotem samorządowym.

Za budynkami Urzędu Gminy boisko sportowe „Orlik” jest położone,
Sprzyjające aktywnemu trybowi życia i kształtowaniu sportowych nawyków,

W 2010 r. w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
zbudowane,

Przyczynia się do osiągnięcia przez lokalnych sportowców efektywnych
wyników.

W 2011 r. obok UG wybudowano nowoczesny Ośrodek Zdrowia-
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej nazwę ma przyjętą,
Pracujący tam zespół medyczny lecząc łagodzenie dolegliwości
sprawia,
Służy pomocą, radą i do profilaktyki zachętą.

Dwie apteki w leki i środki medyczne mieszkańców zaopatruje,
Sieć sklepów też wszelako rozwinięta,
Studio Fotograficzne sesją zdjęciową inspiruje
I dwa saloniki fryzjerskie czeka na klienta.

Restauracja „Joanna” na różne uroczystości oferuje usługi,
Z „Pizzerii” pod wskazany adres pizzę dowiozą,
W Przedsiębiorstwie „Rolmex” maszyn rolniczych stoi rząd długi
A na stacji paliw można wesprzeć się brakującą benzyną.

Z każdym rokiem nowoczesność do sołectwa wita,

Termomodernizacja ostatnio w życie wprowadzona,
Stolica Gminy jak kwiat jabłoni rozkwita
I zawsze na konstruktywne zmiany gotowa.

Dzieję się tak przede wszystkim dzięki ludziom, którzy tu mieszkają
Lub się z Samborca rodem wywodzą i swoją pracą przynoszą mu
chlubę,
Bywa, że koleje losu po świecie ich rozpraszają,
Nie zapominając o swych korzeniach w dziejach sołectwa mają swą
zasługę.

Z Samborca poprzedni wójt pochodzi,
Który przez 32 lata włodarzył Gminą,
Witold Marek Garnuszek tutaj się urodził,
Tu mieszkając i pracując na rozwój Samborca wpłynął.

Za jego wszystkich kadencji powstały gazociąg, wodociąg, kanalizacja,
Wybudowano nowy budynek Urzędu Gminy i Banku Spółdzielczego,
Sieć internetowa, którą zapoczątkowała telefonizacja
Jest zasługą gospodarowania wójta owego.

Powstał Gminny Ośrodek Kultury i wkładka w Nadwiślańskim Tygodniku,

„Sambor”, „Złoty Sad”, asfaltowe wiejskie drogi,

Szereg nowych świetlic, boisk i chodników.

A wszystko oparte o unijne wymogi,

Święto Kwitnącej Jabłoni- impreza flagowa

I współpraca się zawiązała z Węgrami,

Kół Gospodyń Wiejskich też nastąpiła odnowa,

Powstały dwa Gminne Zespoły Muzyczne z wesołymi piosenkami.

Pan Garnuszek jest absolwentem AGH i Pedagogicznej Szkoły Technicznej,

Wcześniej pracował jako nauczyciel, potem jako naczelnik gminy,

Odnaczeń dorobił się kolekcji licznej-

Złotych Medali, Krzyży Kawalerskich i nagród za swoje czyny.

Żona Marianna Lewandowska-Garnuszek jako historyk wspierała,

Bractwo Historyczne Starych Miast Polskich założyła,

Młodzież z Sandomierszczyzny chętnie się do niego zapisywała,

Przy współpracy z Muzeum Okręgowym w Sandomierzu historię utrwałała.

Efekty pracy w 2000 r. w sukces zostały przekute-

Podopieczni pani Marianny w konkursie „Katyń-Golgota wschodu”

Zaprezentowali w Kielcach inscenizację na muzyczną nutę

I I miejsce w woj. Świętokrzyskim zajmując dali do dumy mnóstwo powodów.

Obecnie pani Garnuszkowa na Uniwersytecie Trzeciego Wieku wykłada,

Chłonnym wiedzy seniorom historię przybliżając,

O swych doświadczeniach w książce „Zapiski z historii i życia” opowiada,

Dla potomnych dawne czasy upamiętniając.

Stanisław Masternak- poseł PSL II i III kadencji, starosta powiatu sandomierskiego (2006-2018),

Inicjator współpracy z Białorusią i Ukrainą, kontynuowaną do obecnej chwili,

Na podstawie zagranicznych obserwacji przyczynił się do unowocześnienia sadownictwa polskiego,

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi przełożeni go odznaczyli.

Pochodzący z Samborca Piotr Sołtyk- doktor nauk ekonomicznych,
Specjalista problematyki finansów publicznych i samorządowych,
Audytor wewnętrzny Urzędu Miasta Sandomierza, autor publikacji
licznych,

Jako prezes PGKiM Sandomierz przyczynił się do oczyszczalni ścieków
rozbudowy.

Z Samborca wywodzi się Paweł Stępień- prof. Uniwersytetu
Warszawskiego, literaturoznawca,

Pracownik Instytutu Literatury Polskiej, a następnie Instytutu Badań
Interdyscyplinarnych,

Na zaproszenie Uniwersytetu w Cambridge literatury wykładowca,
Fascynat literatury starożytnej, autor wielu publikacji naukowych.

Witold Misiuda ur. w Samborcu inżynier, konstruktor i wynalazca,
Projektant pojazdów przewozowych z dwuprzewodowym układem
hamulcowym,

W 1983 r. Przedsiębiorstwo Rolne „Rolmex” założyć zleca,

Za swe dokonania Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski
odznaczony.

Jerzy Mąkosa- mgr Międzynarodowego Prawa Publicznego w
Samborcu rodowód znajduje,

Był on pracownikiem misji wojskowej w Zachodnim Berlinie,

Potem stanowisko Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych obejmuje

I funkcję konsula Bułgarii w Warnie.

Renata Sendrowicz w sąsiednich woj. „perełką Gminy Samborzec”
zwana

Z uzdolnień manualnych, artystyczno-poetyckich słynie,

Od lat młodszych lasowiackim haftem zafascynowana,

Poprzez wiersze, rękodzieła i fotografie spełnia się w różnorodnej dziedzinie.

Samborzecki społecznik p. Stefan Sendrowicz swą wioskę w dwóch albumach zaprezentował,

Z własnej inwencji ukazał drukiem jak się Samborzec rozwinął,

Budowę pomnika plut. Barana między innymi on zainicjował

I nadal się stara, aby duch historii w społeczeństwie nie zaginął.

Autor: Ewa Juda